

i det Væsentlige blev den samme, skjøndt jeg derfor ingenlunde overseer, at der vel kunde være en og anden Henseende, hvori der med Hensyn til de anerkjendte, fra Folketirken afvigende, Troessamfund kunde behøves visse nærmere Bestemmelser. Men jeg vil ved de Bemærkninger, jeg skal tillade mig, nærmest have det Troessamfund, hvortil det store Fleertal af vore Medborgere bekjende sig, Folketirken, for Die, hvilken ligefrem er indbefattet under Lovforslagets Bestemmelser om det borgerlige Ægtefælskab. Man siger: her er ikke Tale om at afskaffe Ægtefællernes kirkelige Indvielse, det er kun dens Nødvendighed, der skal affattes, men det skal staae dem, som ønske det, frit for at lave sig vie paa den hidtil brugelige Maade. Ja, vistnok vil man ikke have selve den kirkelige Vielse affattet. Det vilde være en Usundighed, om man vilde foreslaae Sligt; det vilde være en sørgelig Forvildelse uden den fjerneste Anledning i vore Forhold. Men jeg spørger: er det, som her foreslaaes, mere foranlediget? jeg spørger derom, idet jeg holder Dissenterne og navnlig dem, som ikke høre til noget af Staten anerkjendt Troessamfund, ude af Betragtningen. Jeg spørger da: er det, som her foreslaaes, i sin Anvendelse paa Medlemmerne af Folketirken, mere foranlediget? Jeg mener: det er det ikke; thi det kan ikke med Sandhed siges, at der i Folketirken har vist sig nogen Trang til, der er iblandt denne Kirkes Medlemmer ingen Trang til en Lov, som indfører det borgerlige Ægtefælskab. Man siger: „Jo;“ jeg har ogsaa tidligere hørt, at en Taler idag netop har henviist til Dittringer, som derom ere faldne her i Thinget, og som skulle være talende Vidnesbyrd om, at en saadan Trang virkelig var tilstede. Men hvad man har sagt med Hensyn til Dissenterne og specielt om Medlemmer af ikke anerkjendte Troessamfund, hører ikke herhen; thi jeg taler her kun om Folketirken. Og naar det paastaaes, at man fordrer Indførelsen af det borgerlige Ægtefælskab i Troesfrihedens Navn, da er jo denne Betragtningssmaade under Forhandlingerne atter og atter vist tilbage. Det er en fuldkommen Misforstaaelse, naar Sagen stilles saaledes, her er ikke Spørgsmaal om nogenformelt Ewang, tværtimod kan

den Fordring fra Statens Side, at Ægtefællerne skulle indvies af Kirken efter dennes Ritus, meget vel bestaae med den fuldstændigste Troesfrihed for Kirkens Medlemmer. Thi vel gjælder det om det kirkelige, som om det borgerlige Samfund, at de, der ere Medlemmer af samme, maae til en vis Grad underordne sig Samfundets Love og Skikke; men den, der ikke vil det, kan udtræde af Samfundet, den Frihed staaer ham aaben; kun siger man ikke, at de, som træde ud af Kirken, være sig Folketirken eller andet kirkeligt Samfund, derfor skulde have en større Frihed end de, der med fuld Frihed blive tilbage i Kirken, fordi de finde sig tilfredsstillende ved den Kirke, af hvilken de vedblive at være Medlemmer. Nei, der er i Folketirken ingen Trang til en Lov som den foreslaaede, og just derfor vil en saadan Lov heller Intet gavne, thi der er ingen Fornødenhed, som ved den skal tilfredsstilles. Men mener jeg, medens Loven ikke vil gavne, saa vil den paa den anden Side højligen skade, og her er jeg ved det Punkt, som nærmest foranledigede mig til at tage Ordet; thi den ærede Rigsdagsmand, til hvem jeg for hentydede, udtalte, at Staten, ved at sanctionere borgerlige Ægtefæller, netop havde den kirkelige Vielses Hellighed, men svækkede den ved, som hidtil, at fordre Ægtefællens kirkelige Indvielse. Jeg skal ikke forbyde mig i Betragtninger over Familiekrets Vigtighed for de borgerlige Forhold og Samfundsforholdene i det Hele, heller ikke over hvad Betydning den kirkelige Vielse har til at være og styrke Altelser for Ægtefællens Hellighed. Jeg troer, at man vil erkjende, at denne høitidelige Skik har en stor og væsentlig Indflydelse derpaa. En æret Taler har igaar sagt, at dens Virkning dog ikke lader sig beregne; ja vel, den lader sig ikke beregne hverken i Tal eller i Maal, men Ingen skal kunne nægte en saadan Indflydelse; i alt Fald er det Noget, hvortil Folkets Stemme vil svare Ja. Dersom Forholdene skulde ordnes fra nyt af, vilde Sagen vistnok stille sig en Deel anderledes, og dog kunde jeg ikke med en æret Rigsdagsmand, som for kort siden havde Ordet, finde det tvivlsomt, at det ogsaa da maatte være ønskeligt og godt, at Ægtefælskabet skulde